Leuven, 24 augustus 2020

Beste CLB-directie

Beste CLB-arts of CLB- verpleegkundige

Beste VWVJ-lid of sympathisant

Het coronavirus nam geen vakantie. Er is heel wat gebeurd. Hier een overzicht van nieuwe informatie en aanpassingen in de richtlijnen.

Dataverzameling door CLB

In de drukke maand juni lanceerde de VWVJ een oproep naar de CLB's om data te verzamelen omtrent COVID-19 gevallen op school. Met een massale respons door 54 van de 58 centra, heeft de VWVJ representatieve data kunnen analyseren. Zo kregen de 'Risico Assessment Group' (RAG) en de 'Risico Management Group' (RMG) heel relevante data om de beleidskeuzes te maken voor schoolgaande kinderen.

De resultaten van de afgelopen maanden zijn alvast geruststellend. In de periode van maart tot eind juni 2020 werden 196 gevallen van COVID-19 gemeld aan de CLB's, waarvan 39 bij personeelsleden of andere volwassenen. Omwille van een nauw contact met een positief geval (leerling of leerkracht) op school gingen 169 leraren in quarantaine waarvan 6 uiteindelijk positief testten voor COVID-19 en 1644 leerlingen in quarantaine waarvan 9 positief testten voor COVID-19. Meer gedetailleerde data zijn hier te raadplegen.

Het zal sowieso zeer waardevol zijn om deze data in de toekomst te blijven registreren, nu veel meer leerlingen naar school kunnen. Binnenkort volgt er nog een afzonderlijke nieuwsbrief met meer informatie hieromtrent.

Nieuwe definitie van nauwe en oppervlakkige contacten en nieuwe indicatie voor het testen van kleuters

Alle documenten die beschikbaar zijn op de website van de VWVJ onder de rubriek 'COVID-19' werden geactualiseerd conform de nieuwe procedure van Sciensano voor kinderen (14-8-2020).

Een overzicht van de aanpassingen voor de kleuterklas:

- Voor kleuters wordt een test enkel nog aanbevolen als het kind voldoet aan de definitie van mogelijk geval van COVID-19 EN de klinische toestand een ziekenhuisopname vereist OF als het resultaat impliceert dat er maatregelen moeten worden genomen om nauwe contacten te beschermen (bijvoorbeeld wanneer er een cluster in een collectiviteit is of wanneer een familielid het risico loopt een ernstige vorm van de ziekte te ontwikkelen).
- Als een kleuter een bevestigd COVID-19 geval is, worden alle kinderen in de klas, evenals de leerkracht, beschouwd als contactpersonen met een laag risico. Vertoont een andere kleuter uit dezelfde klasbubbel ook symptomen van COVID-19 binnen de 14 dagen na het eerste bevestigde geval, dan moet dat kind wel worden getest.

- Als de leerkracht een bevestigd COVID-19 geval is, worden alle kinderen in de kleuterklas beschouwd als contactpersonen met een hoog risico gezien de kleuterleerkracht geen afstand bewaart met de leerlingen.

Een overzicht van de aanpassingen voor het lager onderwijs:

- Als een kind in het lager onderwijs een bevestigd COVID-19 geval is, worden alle kinderen in de klas, evenals de leerkracht, beschouwd als contactpersonen met een laag risico;
- Als de leerkracht een bevestigd COVID-19 geval is, worden alle kinderen in de klas ook beschouwd als contactpersonen met een laag risico op voorwaarde dat de leerlingen niet langer dan 15 minuten contact hadden op een afstand van minder dan 1,5 meter met de leerkracht.

De rationale voor deze aanpassingen is na te lezen in het advies van de RAG, waarin ook de data die jullie einde juni aanleverden zijn opgenomen.

Opdracht van de lokale besturen en zorgraden

Keuze uit 3 scenario's

De Vlaamse eerstelijnszorg is geografisch verdeeld in 60 eerstelijnszones die aangestuurd worden door een zorgraad. In het bestrijden van heropflakkeringen van COVID-19 spelen de lokale besturen en de zorgraad een belangrijke rol. De lokale besturen kunnen hierbij kiezen uit 3 scenario's:

1. Basisscenario
   Sensibiliseren van haar burgers voor het toepassen van de hygiënemaatregelen en toezicht op het handhaven van deze maatregelen;
2. Complementair en ondersteunend scenario
   De medische experten van de zorgraden hebben toegang tot individuele patiëntengegevens die ze gericht kunnen delen met andere zorg- en welzijnswerkers onder een gedeeld beroepsgeheim. Samen met het COVID-19-team van de zorgraad vult het lokaal bestuur de centrale (Vlaamse) contacttracing aan. Hiervoor zullen huisbezoekers moeilijk bereikbare personen lokaal ondersteunen bij het opsommen van hun contacten of het organiseren van de thuisisolatie. Daarnaast zullen huisbezoekers patiënten bevragen om eventuele bronnen op te sporen;
3. Semi-autonoom contactonderzoek
   Het lokaal bestuur zet een semi-autonoom contact- en bronopsporingssysteem op. Hiervoor maakt het lokaal bestuur afspraken met het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.

Gemeente of stad gaat in alarmfase

Het Vlaams agentschap Zorg en Gezondheid informeert steden en gemeenten op het moment dat ze in alarmfase gaan. Dit gebeurt als bepaalde indicatoren of drempels voor COVID-19 overschreden zijn. Op dat moment roept de burgemeester de gemeentelijke crisiscel bijeen en verwittigt hij o.a. de gouverneur en de contactpersoon van de zorgraad. Zo kunnen lokale maatregelen getroffen worden om de transmissie van het coronavirus te beperken.

De CLB-arts blijft verantwoordelijk voor het contactonderzoek in scholen en internaten en moet een eventuele clustervorming (>1 gelinkt geval) in scholen en internaten melden aan het team Infectieziektebestrijding van het Agentschap Zorg en Gezondheid voor advies over bijkomende

maatregelen. Een beschrijving van de taakverdeling tussen schooldirectie, CLB en het team Infectieziektebestrijding is vermeld in het Draaiboek Infectieziekten voor CLB.

Indien een stad of gemeente binnen het werkgebied van CLB in alarmfase gaat, is het belangrijk om lokaal goed te kunnen afstemmen tussen de verschillende betrokkenen. Voor de centra die kennis wensen te maken met de zorgraden binnen het werkgebied, is hier een link naar een lijst te vinden met de contactgegevens van de COVID-19-teams en medische experten van de zorgraden. Om toegang te kunnen krijgen tot de lijst, heeft het agentschap Zorg en Gezondheid (vaccinnet@vlaanderen.be) het wachtwoord op 21-8 via mail verstuurd naar de verantwoordelijke artsen en vaccinverantwoordelijken van elk centrum.

Een lijst van de testcentra in de buurt is beschikbaar in deze link: https://www.corona-tracking.info (lijst staalafnameposten < algemeen overzicht).

Beslisbomen voor ouders en scholen 'Mag deze leerling naar school?'

Kan een huppelend kind, dat zich niet ziek voelt maar wel een snotneus heeft, naar school? En wat als een kind contact had met iemand met COVID-19? Om ouders, leerling en scholen te helpen bepalen of leerlingen al dan niet naar school mogen, heeft de VWVJ in samenwerking met Sciensano en het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid beslisbomen ontwikkeld. Eén voor kleuters en één voor leerlingen in lager en secundair onderwijs.

Aanpassing fiche COVID-19 in het Draaiboek Infectieziekten voor CLB

De fiche en het bijhorend materiaal (brieven en stappenplan) werden, na afstemming met Sciensano en het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, aangepast aan de nieuwe procedure van Sciensano voor kinderen. Verder werden ook volgende aanpassingen aangebracht:

- Indien de huisarts op basis van zijn klinische inschatting (bv. zeer suggestieve kliniek en epidemiologische link met een bevestigd geval) een sterk vermoeden heeft van een besmetting met COVID-19, en uitzonderlijk wenst dat het contactonderzoek in de school start vooraleer het testresultaat gekend is, dan neemt de huisarts zelf contact op met het CLB. Zo niet, wordt er gewacht op het testresultaat vooraleer het contactonderzoek te starten.
- Indien de CLB-arts rechtsreeks via de ouders/school geïnformeerd wordt over een positieve test, kan hij het contactonderzoek op school starten van zodra er zekerheid is over het testresultaat. Dit kan na bevestiging door een arts die toegang heeft tot het testresultaat, maar ook op basis van het verhaal van de (ouder van de) geteste persoon.
- Hoog-risico contacten worden steeds persoonlijk (via telefoon of huisbezoek) gecontacteerd door het CLB voor informatie over het risicovol contact en bijhorend advies. Voor laag-risico contacten kan een schriftelijke communicatie volstaan.

Voor wie meer achtergrond zoekt bij deze richtlijnen, publiceerde Sciensano recent een rapport: 'COVID-19-infectie bij kinderen in België'. Met dank aan alle CLB's die data aanleverden aan de VWVJ voor de analyse van de COVID-19-gevallen op school!

Huisartsen, kinderartsen en arbeidsartsen

Om de overgang tussen de verschillende schakels zo goed mogelijk te laten verlopen, is belangrijk dat de verschillende beroepsgroepen over elkaars opdracht geïnformeerd worden. Huisartsen, kinderartsen en arbeidsartsen werden eind juni en begin juli via de nieuwsbrief van hun beroepsgroep geïnformeerd over de opdracht van het CLB in het kader van de COVID-19-epidemie.

Binnenkort zullen de huisartsen en kinderartsen opnieuw via de nieuwsbrief van hun beroepsgroep geïnformeerd worden over de recente wijzigingen voor CLB's. Zo worden hen het aangepast stappenplan en de beslisbomen bezorgd. Verder zullen ze ook de brief die voorzien is voor nauwe contacten ontvangen. Aangezien nauwe contacten in collectiviteiten (bijv. scholen) nog geen SMS code kunnen ontvangen voor een test, zal deze brief indien nodig als bewijs dienen voor de huisarts dat een test dient te worden afgenomen. Zonder SMS code kan men niet terecht in een testdorp. Personen die een nauw contact hadden op school dienen zich dus steeds te richten tot de huisarts om te vernemen waar ze terechtkunnen voor een test. Op die manier kan de huisarts een eForm aanmaken wat overeenkomt met een laboaanvraag en zorgt voor terugbetaling van de test door het RIZIV.

Anouk Vanlander

VWVJ-medewerker